

X. proti Kypru, rozsudek ze dne 27. 2. 2025 - Souhlas a prevence sekundární viktimizace v kontextu účinného vyšetřování genderově podmíněného násilí

Stěžovatel: X.

Žalovaný stát: Kypr

Číslo stížnosti: 40733/22

Datum: 27.02.2025

Článek Úmluvy: čl. 3
čl. 8

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: genderově podmíněné násilí, hromadné znásilnění, intoxikace, pozitivní závazky, sekundární viktimizace, souhlas, účinné vyšetřování

Český právní řád: § 185 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Významnost: 1

VÝBĚR ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA PRO JUSTIČNÍ PRAXI Č. 4/2025

X. proti Kypru, rozsudek ze dne 27. 2. 2025

Autorský komentář

Genderově podmíněné násilí představuje jednu z přetrvávajících a celospolečensky nejtíživějších výzev pro ochranu lidských práv v Evropě, neboť je obklopeno celou řadou zakořeněných stereotypních představ, které tento závažný fenomén bagatelizují a znesnadňují tak jeho účinné potírání. Tuto skutečnost dokládají výsledky průzkumu Agentury EU pro základní práva (FRA), Eurostatu a Evropského institutu pro rovnost žen a mužů (EIGE) z let 2020–2024, kterého se zúčastnilo více než 114 000 žen [dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/eu-gender_based_violence_survey_key_results.pdf]. Podle těchto dat každá třetí žena zažila v dospělosti fyzické či sexuální násilí nebo hrozbu takovým násilím a každá šestá žena má přímou zkušenost se sexuálním násilím, znásilněním či sexuálním obtěžováním. Pouze jedna z osmi žen však takový incident oznámila na policii, což poukazuje nejen na obavu ze stereotypních reakcí společnosti, ale také na hluboký deficit důvěry obětí v orgány činné v trestním řízení. Přitom právě trestní řízení by mělo představovat jeden z klíčových nástrojů systémové reakce na tento druh násilí a významný prostředek prosazování genderové rovnosti.

Proto Soud již ve věci J. L. proti Itálii (rozsudek ze dne 27. 5. 2021, č. 5671/16) konstatoval, že účinná ochrana obětí genderově podmíněného násilí vyžaduje, aby orgány činné v trestním řízení přistupovaly k vyšetřování a stíhání těchto případů citlivě a bez stereotypních předpokladů. Používání sexistických schémat či moralizujících vyjádření totiž nejenže vede k sekundární viktimizaci obětí, ale současně podřívá jejich důvěru v justici, čímž se fakticky vytváří prostředí beztrestnosti, navzdory existenci vyhovujícího legislativního rámce. Rozsudek v nadepsané věci X. proti Kypru přitom tyto standardy dále rozvíjí a posiluje, když případ sekundární viktimizace obětí genderově podmíněného násilí neposuzuje pouze prismatem čl. 8 (právo na respektování soukromého života), ale současně ve světle čl. 3 (zákaz mučení).

Za nejvýznamnější přínos rozsudku pro českou vnitrostátní praxi lze označit především rozvinutí standardu souhlasu. Soud totiž kritizoval vnitrostátní orgány za to, že se nezabývaly otázkou schopnosti oběti projevit pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek platný souhlas s pohlavním stykem. Tím připomněl, že v rámci právního posouzení je relevantní pouze svobodný a vědomý souhlas s konkrétním aktem v okamžiku jeho uskutečnění. Pokud je oběť z jakéhokoliv důvodu není schopna projevit, souhlas neexistuje. Proto ani nelze přihlížet k jiným skutečnostem, jako je například osobnost oběti, její emocionální stav, sexuální chování nebo povaha jejího vztahu s pachatelem.

Přínos nadepsaného rozsudku je však třeba současně hodnotit s vědomím jeho limitů, neboť některé otázky zůstaly otevřené a odkázané na další vývoj judikatury. Soud například v rámci svého posouzení zohlednil, že stěžovatelka byla v době tvrzeného znásilnění osmnáctiletou cizinkou, která na Kypru pobývala sama, avšak nepřiznal jí postavení zranitelné oběti, jaké je přisuzováno osobám s mentálním postižením nebo dětem. Otevírá se proto otázka, zda se judikatura Soudu do budoucna nevyvine směrem k širšímu pojetí zranitelnosti, které by zohledňovalo také mladý věk, status cizince a nedostatek poskytnuté vnější podpory. Současné limitované vymezení tohoto standardu totiž může kolidovat s genderově citlivým a na oběť zaměřeným přístupem, který Soud sleduje.

(JUDr. Petr Angyalossy, Ph.D., a Mgr. Patrik Provazník)

SKUTKOVÝ STAV

Stěžovatelkou byla teprve osmnáctiletá dívka, která se během pobytu na Kypru seznámila s mužem (S. Y.), se kterým měla dvakrát konsenzuální pohlavní styk. Když však při jejich třetím setkání pod vlivem alkoholu přijala jeho pozvání do hotelového pokoje, začal se chovat agresivně a souložit vykonal navzdory jejímu výslovnému nesouhlasu. Následně přivolal do pokoje asi dvanáct svých přátel, kteří ji hromadně znásilnili, přičemž někteří z nich si celý incident natáčeli. Poté, co se stěžovatelce podařilo z pokoje uniknout, byla s pomocí přátel odvedena k hotelovému lékaři, který přivolal policii.

Policie neprodleně zajistila výpověď stěžovatelky a převezla ji do nemocnice na sérii vyšetření. Ta odhalila nejen přítomnost kokainu v moči, ale zejména potvrdila různá tělesná poranění, včetně přítomnosti krve v pochvě. Mezitím byla provedena prohlídka hotelového pokoje a zadrženo všech dvanáct podezřelých. Většina z nich přitom připustila, že se v místnosti nacházeli, avšak popřeli jakýkoliv podíl na znásilnění, ačkoliv někteří z nich vzhledem k předchozímu chování stěžovatelky očekávali, že k pohlavnímu styku dojde.

Deset dní po incidentu byla stěžovatelka předvolána k dalšímu výslechu, který skončil po šesti hodinách zpětvzetím původní výpovědi, kdy stěžovatelka začala tvrdit, že si vše vymyslela a že s událostmi předmětné noci souhlasila. Podezřelí byli proto bez sdělení obvinění propuštěni, zatímco stěžovatelka byla odsouzena pro trestný čin křivé výpovědi. Teprve kyperský Nejvyšší soud na základě podaného odvolání její odsouzení zrušil s tím, že ke zpětvzetí výpovědi nedošlo za dodržení

nezbytných záruk. Následná žádost o přezkum rozhodnutí o zastavení vyšetřování tvrzeného znásilnění však byla zamítnuta.

Stěžovatelka se proto obrátila na Soud a s odkazem na čl. 3 a 8 Úmluvy namítala, že vnitrostátní orgány nesplnily své pozitivní závazky účinně vyšetřit a stíhat případ znásilnění, jehož se stala obětí.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

I. TVRZENÉ PORUŠENÍ ČL. 3 A 8 ÚMLUVY

86. Stěžovatelka namítala, že vnitrostátní orgány nedostály svým pozitivním závazkům účinně vyšetřovat a stíhat vůči ní spáchané skutky znásilnění. Dovolávala se přitom čl. 3 a 8 Úmluvy...

(...)

B. K VĚCI SAMÉ

(...)

2. Posouzení Soudu

(a) Obecné zásady

104. Stěžejní zásady týkající se povinnosti státu, vyplývající z čl. 3 a 8 Úmluvy, vyšetřovat případy špatného zacházení, a zejména sexuálního zneužívání spáchaného soukromými osobami, jsou vymezeny ve věcech M. C. proti Bulharsku (rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. 39272/98, body 149, 151 a 153), M. G. C. proti Rumunsku (rozsudek ze dne 15. 3. 2016, č. 61495/11, body 54–59) a nověji ve věci X. proti Řecku (rozsudek ze dne 13. 2. 2024, č. 38588/21, bod 103).

105. Soud konstatoval, že v případech závažných činů, jakým je znásilnění, se pozitivní závazek státu podle čl. 3 a 8 chránit fyzickou integritu jednotlivce může vztahovat i na otázky týkající se účinnosti trestního vyšetřování a možnosti získat náhradu a odškodnění, přestože neexistuje absolutní právo na trestní stíhání či odsouzení konkrétní osoby, pokud nedošlo k zaviněným pochybením při snaze orgánů činných v trestním řízení vyvodit odpovědnost pachatelů trestných činů (viz M. G. C. proti Rumunsku, cit. výše, bod 58).

106. Pokud jde o požadavky Úmluvy týkající se účinnosti vyšetřování, jsou v kontextu projednávané věci zvláště významné následující zásady. Soud konstatoval, že aby bylo vyšetřování účinné, musí být dostatečně důkladné. Příslušné orgány musí podniknout veškeré přiměřené kroky, které se jim nabízí, k zajištění důkazů vztahujících se k danému trestnému činu. Musí vždy učinit vážný pokus zjistit, co se stalo, a neměly by vyšetřování uzavírat na základě unáhlených či nepodložených závěrů. Jakýkoliv nedostatek ve vyšetřování, který podřívá jeho schopnost zjistit skutkový stav nebo totožnost odpovědných osob, může vést k porušení tohoto standardu (rozsudek velkého senátu ze dne 2. 2. 2021, X. a ostatní proti Bulharsku, č. 22457/16, bod 185).

107. Povinnost vést účinné vyšetřování však není povinností co do výsledku, nýbrž co do prostředků. Soud se dále nezabývá tvrzeními o jednotlivých chybách nebo ojedinělých opomenutích ve vyšetřování: nemůže nahrazovat vnitrostátní orgány při hodnocení skutkového stavu ani rozhodovat o trestní odpovědnosti údajných pachatelů. Stejně tak není úkolem Soudu zpochybňovat vyšetřovací postupy nebo skutková zjištění, ledaže by zjevně opomíjela relevantní okolnosti nebo byla svévolná. Na druhou stranu však nesledování zřejmé vyšetřovací linie může zásadně podřívát schopnost vyšetřování zjistit okolnosti případu a totožnost odpovědných osob (tamtéž, bod 186).

108. Kromě toho je třeba v souladu se současnými standardy a trendy v této oblasti pohlížet na pozitivní závazky smluvních států podle čl. 3 a 8 Úmluvy tak, že vyžadují účinnou kriminalizaci a stíhání jakéhokoli nekonsenzuálního sexuálního aktu, a to i v případech, kdy se oběť fyzicky nebránila (viz, mimo jiné, M. G. C. proti Rumunsku, cit. výše, bod 59; a rozsudek ze dne 24. 5. 2016, I. C. proti Rumunsku, č. 36934/08, bod 52).

109. Soud již dříve konstatoval, že vyvíjející se porozumění způsobu, jakým oběť prožívá znásilnění, ukazuje, že oběti sexuálního násilí často nekladou fyzický odpor z různých psychologických důvodů nebo protože se obávají násilí ze strany pachatele (viz M. C. proti Bulharsku, cit. výše, bod 164). Vývoj práva a praxe v této oblasti navíc odráží posun společností směrem k účinné rovnosti a respektu k sexuální autonomii jednotlivce (tamtéž, bod 165).

(b) Uplatnění těchto zásad na projednávanou věc

110. Pokud jde o okolnosti projednávané věci, Soud konstatuje existenci legislativního rámce na ochranu práv obětí sexuálního násilí. Konkrétně kyperské právo kriminalizuje znásilnění ... s přímým odkazem na absenci souhlasu, přičemž stát přijal rovněž právní předpisy týkající se práv, podpory a ochrany obětí trestné činnosti, včetně znásilnění ... Důležité je však posoudit, jak vnitrostátní orgány uplatňovaly tato ustanovení v praxi (viz M. G. C. proti Rumunsku, cit. výše, body 63 a 64).

111. Soud konstatuje, že policie zahájila vyšetřování bez zbytečného odkladu. Vyšetřování bylo zahájeno ihned poté, co stěžovatelka podala trestní oznámení, rychle vypátrala podezřelého, zajistila příkazy, odebrala vzorky DNA a další důkazy od stěžovatelky i podezřelých a neotálela ani s výslechy svědků ... Rychlost vyšetřování proto v projednávané věci není sporná.

112. Případ je nicméně poznamenán řadou nedostatků na straně vyšetřovacích orgánů, státního zastupitelství a soudu prvního stupně, které určily jeho další vývoj. Jádrem věci je předčasné ukončení vyšetřování stěžovatelkou vznesených obvinění ze znásilnění, k němuž došlo poté, co stěžovatelka vzala zpět své původní výpovědi ..., a bezprostřední zahájení trestního řízení proti samotné stěžovatelce, které vyústilo v její odsouzení za křivou výpověď soudem prvního stupně ... Toto odsouzení však bylo následně zrušeno v odvolacím řízení, což vyvolává vážné pochybnosti o způsobu vedení této věci ...

113. Nejvyšší soud při zrušení odsouzení stěžovatelky identifikoval některá pochybení při vyšetřování jí vzneseného obvinění, mimo jiné to, že policie nezjistila čas tvrzeného znásilnění a že soudní lékař vycházel z předpokladu, že stěžovatelka nebyla znásilněna vzhledem k absenci zranění, aniž by vysvětlil přítomnost krve v její pochvě, pořídil anamnézu nebo zjišťoval, zda proti ní byla použita síla ... Nejvyšší soud dále poukázal na to, že soud prvního stupně se nezabýval důkazy z videozáznamu ze dne 17. 7. 2019, který dokládá, že jiní muži než S. Y. nebyli v místnosti vítáni a že neexistoval žádný další videozáznam zachycující stěžovatelku při skupinových sexuálních aktivitách. Nejvyšší soud shledal, že tyto důkazy, spolu s nálezem DNA tří podezřelých, nemohly vést k závěru, že stěžovatelkou vznesené obvinění ze znásilnění bylo nepravdivé ... Soud rovněž upozornil na to, že soud prvního stupně se nevypořádal s výpověďmi svědků popisujícími psychický stav stěžovatelky po tvrzeném znásilnění ... Nejvyšší soud, který se nachází v lepším postavení než zdejší Soud k hodnocení provedených důkazů (viz, mimo jiné, rozsudek ze dne 24. 10. 1979, Winterwerp proti Nizozemsku, č. 6301/73, bod 40), tak konstatoval určité nedostatky v posouzení soudu prvního stupně, které zároveň odrážely i pochybení policie při vedení vyšetřování.

114. Ačkoli rozsudek Nejvyššího soudu představuje uznání pochybení v počáteční fázi vyšetřování, a tím i nedostatečné důkladnosti, Soud, který tuto otázku zkoumá z vlastního podnětu, má za to, že stěžovatelka neztratila postavení oběti ve smyslu čl. 34 Úmluvy. Zjištění Nejvyššího soudu totiž nemohou naplnit požadavek účinného vyšetřování, jelikož počáteční pochybení ovlivnila účinnost

celého vyšetřování (viz, *mutatis mutandis*, rozsudek ze dne 24. 7. 2012, D. J. proti Chorvatsku, č. 42418/10, body 94–96). Navíc, jak Soud vysvětlí dále, právní zástupkyně státního zástupce při přezkumu rozhodnutí o zastavení vyšetřování stěžovatelkou vznesených obvinění ze znásilnění podpořila postup, který zaujali jak hlavní vyšetřovatel, tak soud prvního stupně, s tou zásadní výjimkou, že nepřihlížela ke zpětvzetí stěžovatelčiny původní výpovědi. K tomu stěžovatelka podala další námitky týkající se účinnosti vyšetřování ... Stěžovatelka proto může i nadále namítat, že je obětí vytýkaného porušení ve smyslu čl. 34 Úmluvy.

115. V této souvislosti Soud především konstatuje, že skutečně není jasné, v kolik hodin byl pokoj č. 723 uzavřen, avšak zdá se, že policie místo činu nezajistila ještě v 8:30 hod., kdy do pokoje vstoupil recepční hotelu při hledání podezřelých ... Soud poznamenává, že policie byla nicméně informována hotelovým lékařem o stěžovatelkou tvrzeném znásilnění již v časných ranních hodinách dne 17. 7. 2019 a stěžovatelčino trestní oznámení bylo oficiálně zaznamenáno v 6:00 hod ... Zadruhé, z dokumentů dostupných Soudu není zřejmé, zda policie zvažovala sejmутí otisků prstů z obalů od prezervativů – pokud to nebylo objektivně nemožné – aby zjistila, kdo je použil. Soud konstatuje, že zpráva Ústavu neurologie a genetiky uvádí, že na spodním prádle stěžovatelky bylo nalezeno DNA neznámého muže ... Tento muž zůstal nezjištěn. Zatřetí, zdá se, že policie omezila své pátrání po fyzických důkazech na pokoj č. 723 a není zřejmé, zda po chybějících prezervativech pátrala i mimo ložnici, což by mohlo rovněž pomoci při identifikaci možných podezřelých. Soud konstatuje, že stěžovatelka uvedla, že někteří z podezřelých vyhazovali prezervativy z okna ložnice ... Toto tvrzení se zdá být v souladu s nálezem dvou prezervativů na klimatizační jednotce a jednoho pod postelí u okna ... Začtvrté, policie prohledala telefony podezřelých pouze za účelem nalezení videozáznamů a fotografií ... aniž by prověřila textové zprávy vyměněné mezi stěžovatelkou a S. Y. nebo dalšími podezřelými ... Zapáté, ze spisu nevyplývá, zda se policie pokusila vypátrat také dva přátele stěžovatelky (R. a N.) ... nebo jiné muže v hotelu, s nimiž stěžovatelka podle svých slov hovořila, a tím rozčílila S. Y. ... Opomenutí příslušných orgánů sledovat uvedené vyšetřovací linie narušilo možnost zjistit okolnosti případu a ověřit různé verze tvrzeného znásilnění (viz X. a ostatní proti Bulharsku, cit. výše, bod 186). Zašesté, hlavní vyšetřovatel rozhodl dne 28. 7. 2019 o ukončení vyšetřování na základě zpětvzetí stěžovatelkou vznesených obvinění, a to ještě před vypracováním závěrečných zpráv Kyperského ústavu neurologie a genetiky a Laboratoře forenzních elektronických dat Útvaru pro boj s kriminalitou ... Podle názoru Soudu nemohly předběžné zprávy ... odůvodnit ukončení vyšetřování, neboť předpokládaly a vyžadovaly vyhotovení závěrečné zprávy.

116. Soud konstatuje, že výše popsané nedostatky nelze považovat za ojedinělá opomenutí ve vyšetřování. Připomíná, že vyšetřovací orgány musí podniknout veškeré přiměřené kroky k zajištění všech dostupných důkazů o vyšetřovaném incidentu. V obdobných případech Soud vyjádřil názor, že bylo na příslušných orgánech, aby prověřily všechny skutečnosti a rozhodly na základě všech okolností případu. Navzdory své subsidiární roli byl Soud obzvláště kritický v případech obvinění ze znásilnění, kdy vyšetřovací orgány, které čelily neslučitelným verzím skutkového děje, nevyvinuly soustavné úsilí ke zjištění všech okolností případu a k posouzení věrohodnosti výpovědí s ohledem na jejich kontext (viz M. C. proti Bulharsku, cit. výše, body 176 a 177; a rozsudek ze dne 28. 5. 2020, Z. proti Bulharsku, č. 39257/17, bod 74).

117. Soud dále přikládá zvláštní význam selhání příslušných orgánů v jejich klíčovém úkolu posoudit, zda došlo k projevení souhlasu. Ani hlavní vyšetřovatel, ani právní zástupkyně státního zástupce se při následném přezkumu vyšetřovacího spisu nijak podstatně nezabývali důkazy, které mohly naznačovat absenci souhlasu. Ve svém posouzení se nezmiňovali o svědectvích, že stěžovatelka požila alkohol ... ani o stopách kokainu v její moči ... a o tom, jak tyto skutečnosti mohly ovlivnit její schopnost udělit souhlas. Nebylo rovněž zmíněno její výslovné odmítnutí návrhu mít pohlavní styk s některými z podezřelých ...; skutečnost, že se nejmeně jeden z nich (I. D.) cítil stěžovatelkou uražen ...; ani skutečnost, že podezřelí projevovali jen malý ohled na přání stěžovatelky mít soukromí jak při

předchozích příležitostech ..., tak i dne 17. 7. 2019, kdy trvali na vstupu do pokoje navzdory jejímu výslovnému požadavku, aby odešli ... Nezdá se, že by byla provedena jakákoliv zjištění ohledně toho, jaké kroky podezřelí učinili k ověření, že stěžovatelka dne 17. 7. 2019 se stykem souhlasila, přestože existují svědectví, že někteří z podezřelých doufali a očekávali, že se stěžovatelkou budou mít pohlavní styk, vycházejíce pouze z jejího předchozího chování ...

118. Kromě toho policie a následně i vyšetřovatel bez dalšího přijali tvrzení podezřelých, že k žádnému znásilnění nedošlo, a to navzdory svědectví, že S. Y. prohlásil, že zařídí, aby jeho přátelé měli se stěžovatelkou pohlavní styk ... že někteří podezřelí hrubým způsobem vyjádřili svůj záměr mít dne 17. 7. 2019 se stěžovatelkou pohlavní styk ... že na prezervativu ... na hygienické vložce, kterou stěžovatelka nosila ... a v její pochvě ... byla nalezena krev, což mohlo nasvědčovat zneužití; že na těle stěžovatelky byly nalezeny pohmožděniny ... a na těle S. Y. škrábance...; že mezi stěžovatelkou a většinou ostatních podezřelých neexistoval předchozí vztah; a chování stěžovatelky po incidentu ... (viz, *mutatis mutandis*, Z. proti Bulharsku, cit. výše, bod 79). Příslušné orgány se zároveň vůbec nezmínily o rozporech ve výpovědích podezřelých ...

119. Za těchto okolností považuje Soud za obtížně přijatelné stanovisko vlády, že neexistovaly dostatečné nebo uspokojivé důkazy, které by odůvodňovaly zahájení trestního stíhání (viz, *mutatis mutandis*, rozsudek ze dne 28. 4. 2015, I. P. proti Moldavsku, č. 33708/12, bod 33). Spíše se zdá, že neochota příslušných orgánů pokračovat ve vyšetřování nebo zahájit trestní stíhání byla založena na stěžovatelčině sexuální svobodě a chování. Zdá se, že její věrohodnost byla posuzována prismatem předsudečných genderových stereotypů a postojů obviňování obětí ... Tím, že se příslušné orgány zaměřily na předchozí chování stěžovatelky, totiž nepřímou naznačovaly, že pokud se údajně účastnila skupinových sexuálních aktivit v minulosti, neodmítla by se jich účastnit ani v den tvrzeného znásilnění. Soud připomíná, že okolnosti týkající se chování nebo osobnosti oběti nemohou zbavit příslušné orgány povinnosti provést účinné vyšetřování (viz D. J. proti Chorvatsku, cit. výše, bod 101).

120. Soud dále shledává selektivní a nekonzistentní přístup v hodnocení důkazů, nasvědčujících zaujatosti. Zatímco informace poskytnuté izraelskými státními příslušníky byly zřejmě příslušnými orgány přijaty jako potvrzující výpovědi podezřelých ..., svědectví britských státních příslušníků, jako byli R. C. P. a J. G. D., byla posuzována s nedůvěrou, přestože, jak poznamenal Nejvyšší soud, byla potvrzena dr. Se. Se., který byl nezávislou osobou ...

121. Nad rámec výše uvedeného Soud konstatuje, že ačkoliv rozhodnutí hlavního vyšetřovatele o zastavení vyšetřování a rozhodnutí státního zástupce o jeho neobnovení byla založena převážně na údajných rozporech ve výpovědích stěžovatelky, nezohlednila tato rozhodnutí okolnosti, za nichž byly tyto výpovědi učiněny. První výpověď byla podána krátce po tvrzeném znásilnění. Příslušné orgány nezohlednily psychologický dopad, který na ni v té době mohlo tvrzené znásilnění mít. Neexistuje žádný důkaz o tom, že by uvažovaly o možnosti, že v době své první výpovědi mohla být stále pod vlivem alkoholu nebo kokainu nebo ovlivněna sedativy, která jí podala její kamarádka ... Není navíc zřejmé, zda měla stěžovatelka mezi tvrzeným znásilněním a svou první a druhou výpovědí čas na spánek nebo odpočinek. V 3:33 hod. se nacházela v ordinaci hotelového lékaře ... Policie ji poté převezla na policejní stanici a v 6:00 hod. oficiálně zaznamenala její trestní oznámení. Následoval dvouhodinový výslech, který začal v 7:30 hod. a po němž byla ihned převezena do všeobecné nemocnice ve Famagustě, kde podstoupila forenzní vyšetření u lékaře, následně poskytla vzorky krve a moči zdravotní sestře, načež jí policistka, která ji doprovázela, odebrala stěry z ústní dutiny. Zdá se, že nakonec byla převezena zpět na policejní stanici, kde v 17:20 hod. podala svou druhou výpověď ...

122. Soud konstatuje, že stěžovatelka, která byla v té době osmnáctiletá a jako cizinka pobývala na Kypru sama, byla odkázána na psychologa až dne 19. 7. 2019, a přestože její první dvě výpovědi

vyslechla policistka, stalo se tak bez přítomnosti advokáta, psychologa nebo orgánu sociální péče ... Její třetí výpověď byla podána policistovi za přítomnosti policistky, která ji vyslýchala dříve, a pracovníka orgánu sociální péče. Po šestihodinovém vyšetřování, které probíhalo ve večerních hodinách dne 27. 7. 2019, stěžovatelka po půlnoci vzala svá obvinění zpět ... Vzhledem k těmto okolnostem má její tvrzení, že k zpětvzetí obvinění vedly právě dlouhé a opakované výslechy, oporu ...

123. Výše uvedené skutečnosti, spolu s četnými výslechy, při nichž musela stěžovatelka opakovaně vypovídat před příslušnými orgány, rovněž představují důkaz o její sekundární viktimizaci, způsobené selháním příslušných orgánů přijmout přístup citlivý k oběti a vést vyšetřování tak, aby zmírnily její stres (viz, *mutatis mutandis*, rozsudek ze dne 28. 5. 2015, Y. proti Slovinsku, č. 41107/10, bod 109; a X. proti Řecku, cit. výše, bod 86; ...).

124. Konečně pokud jde o stížnost stěžovatelky týkající se nestrannosti státního zástupce v projednávané věci ... Soud má za to, že s ohledem na výše uvedené závěry týkající se účinnosti vyšetřování není nezbytné se touto otázkou zabývat.

125. Závěrem Soud konstatuje, že projednávaná věc odhaluje určité předsudky vůči ženám na Kypru, které bránily účinné ochraně práv stěžovatelky jako oběti genderově podmíněného násilí a které, pokud nebudou odstraněny, mohou vést k vytvoření prostředí beztrestnosti, oslabujícího důvěru obětí v trestní justici, a to navzdory existenci vyhovujícího legislativního rámce (viz, *mutatis mutandis*, rozsudek ze dne 27. 5. 2021, J. L. proti Itálii, č. 5671/16, bod 140).

126. S ohledem na četné nedostatky uvedené výše Soud uzavírá, aniž by se vyjadřoval k vině podezřelých, že reakce vyšetřovacích orgánů a státního zastupitelství na stěžovatelkou vznesené obvinění ze znásilnění v projednávané věci nedostála pozitivnímu závazku státu uplatňovat příslušná trestněprávní ustanovení v praxi prostřednictvím účinného vyšetřování a trestního stíhání (viz, *mutatis mutandis*, M. C. proti Bulharsku, cit. výše, bod 153). Došlo tedy k porušení čl. 3 a 8 Úmluvy.

(...)

VÝROK

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

(...)

2. *Prohlašuje* stížnost za přijatelnou;

3. *Rozhoduje*, že došlo k porušení procesních povinností žalovaného státu podle čl. 3 a 8 Úmluvy;

(...)

(Zpracoval: Mgr. Patrik Provazník)